

Keep calm and...

Zondag 6 april 2025, Christus Triumfatorkerk

Voorganger ds. Jaap van den Akker

Lezing: Johannes 18: 1-14

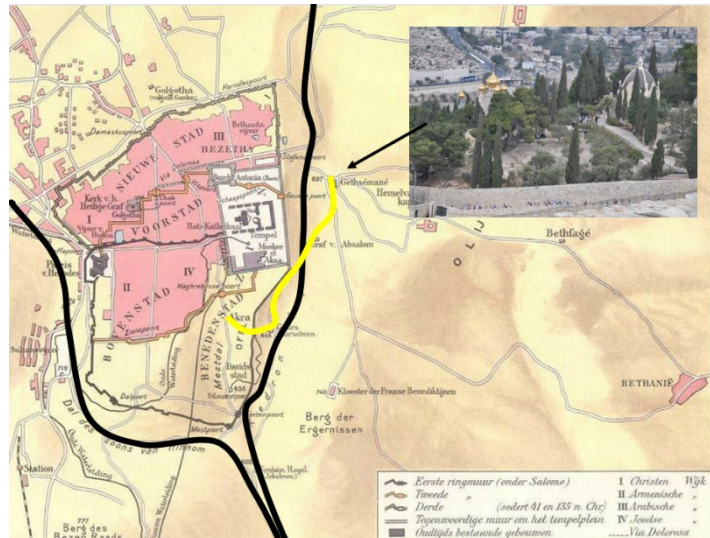
KOMEN

- Welkom
- Aanvangslied 'Aan U behoort, o Heer der' (Lied 978:1, 2 en 3)
- Moment van Stilte
- Bemoediging en groet
- Psalm van de Zondag en kyrie Psalm 43
We zingen Psalm 43: 1
We lezen Psalm 43 uit de Bijbel in Gewone taal
We zingen Psalm 43: 3

WOORD

- Moment met de kinderen in de dienst
Gebed
Gesprek: in de tuin (1)
Animatiefilmpje
Gesprek - In de tuin (2)
Projectlied *In de tuin*
- Bijbellezing: Johannes 18: 1-14 (Saskia)
- Lied 'Licht voor de wereld' (Lied 587: 1, 2 en 7)
- Preek
Getsemane – zo luidde de kop van onze nieuwsbrief afgelopen vrijdag.
Want dat is toch waar het verhaal uit het evangelie zich afspeelt.
Getsemane, dat is toch de plaats waar Jezus met zijn leerlingen naartoe gaat na het laatste avondmaal, de plaats waar hij de stilte van het gebed opzoekt en waar hij aan zijn leerlingen vraagt om voor hem te bidden. Om met hem te waken. Omdat het uur is gekomen.
Getsemane, dat is toch de plek waar Jezus gearresteerd wordt. Waar Judas de soldaten naartoe leidt omdat Jezus daar altijd te vinden is als hij de stilte zoekt. Als Hij contact zoekt met zijn Vader, met God.
Zo ook vandaag.
Jezus wordt gearresteerd in de hof van Getsemane, precies zoals Marcus, Matteüs en Lucas ons vertellen.
Precies ook zoals we uit het Evangelie volgens Johannes hoorden zojuist uit de mond van: Saskia Leurink hoorden.
Of toch niet? De evangelist Johannes doet iets raars met dit verhaal.
Nergens komt de naam van de hof van Getsemane voor. Dit was de eerste zin uit de lezing van vandaag:
Nadat Jezus dit alles gezegd had, ging Hij met zijn leerlingen naar de overkant van de Kidron. Daar liep Hij een tuin in, met zijn leerlingen.
Geen olijfhof, geen Getsemane, maar tuin. Jezus loopt een tuin in met zijn leerlingen.

Johannes doet dat niet per ongeluk. Natuurlijk wist hij dat die tuin de hof van Getsemane moest zijn. Dat prachtige park dat nog steeds te vinden is tegenover de oude stad van Jeruzalem, eerst omlaag, de stad uit en door het Kidrondal heen, dan weer omhoog de olijfberg op. Gele route op het kaartje.

Johannes geeft de tuin waar Jezus gearresteerd wordt geen naam en zo schuiven er allemaal verhalen in elkaar in zijn evangelie.

Over drie dagen zal Jezus opstaan.

In een tuin. De tuinman zelf zal aan Maria vertellen dat Jezus leeft.

Het is een andere tuin, de graftuin, maar Johannes legt beide tuinen hier over elkaar heen – expres. Net als al die andere tuinen in d bijbel.

Als was deze tuin ook de tuin van ooit. De hof van Eden, de paradijstuin.

De hof van Eden lag immers ook aan de overzijde van het water, ompoeld door rivieren en beken vol levend water?

Jezus en zijn leerlingen steken de Kidron, (zwarte lijn rechts), over op weg naar de tuin.

Zoals de Hebreëers ooit de Jordaan overstaken op weg naar het land van Melk en Honing.

Want ook over die tuin gaat het in dit verhaal van Johannes, over uittocht en intocht.

Nadat Jezus dit alles gezegd had, ging Hij met zijn leerlingen naar de overkant van de Kidron

Jezus is hoofdstukken lang aan het woord geweest, bij zijn laatste avondmaal, in dat huis in Jeruzalem en nu is er genoeg gepraat. Nu gaat hij in praktijk brengen wat heeft gezegd. Hij staat op, en trek erop uit. Dit is Jezus eigen Exodus. Op dit Pesachfeest, het feest van de uittocht, van de overwinning op de dood en de slavernij van Egypte, op dit Pesachfeest maakt Jezus zelf een doortocht, een doortocht naar het leven. De hele geschiedenis van Israël komt samen in deze mens, in wat er nu gaat gebeuren. Dat vertelt Johannes in die ene zin.

Jezus gaat de beek over. Voor wie wel eens van de oude stad van Jeruzalem de Olijfberg heeft beklommen - inmiddels is de Kidron veel minder diep omdat er de eeuwen lang aarde en puin in is gestort, maar zelfs nu is het nog een flinke afdaling het dal in en een flinke klim naar boven. Nu staat het Kidrondal meestal droog en ook in de tijd van Jezus was het een winterbeek. Alleen in de winter stond er water in, en in het voorjaar kan Jezus de drooggevallen beek makkelijk oversteken.

Op deze plek langs de beek Kidron zal volgens de profeet Jeremia de verwoeste stad van God herbouwd worden. Dit dal, deze drooggevallen beek is de scheidslijn tussen verleden en toekomst, aan de overkant is een ander, nieuw land. Een nieuwe toekomst, nieuw leven. Het beloofde land.

Maar niet meteen.

Het is al laat op de avond.

Het is nacht.

Het is donker.

Duisternis lag over de oervloed.

Voor er nieuw leven mogelijke is, breekt het uur van de duisternis aan.

En hoe duister wil je het hebben:

Judas komt eraan, en niet alleen. Hij brengt maar liefst een cohort soldaten naar Jezus. Dat zijn er 500! En in hun kielzorg wat dienaren van de hogepriester en de farizeeën. Om in de gaten te houden of het wel gaat zoals de religieuze machthebbers wensen.

500 soldaten lijkt me wat overdreven daar op de flanken van de Olijfberg, en dan ook nog bewapend en met fakkels. Duister en angstaanjagend moet het ieder geval geweest zijn.

Toch is Jezus doodkalm.

Toch is het Jezus die steeds totaal in controle is.

Als of het duister geen vat op hem heeft.

Hij neemt het initiatief: "Wie zoeken jullie?" vraagt hij.

Het is natuurlijk geen echte vraag. Jezus weet voor wie ze komen. Hij weet dat Judas er niet zomaar tussenuit is geknepen tijdens het pesachmaal.

Het is Jezus te doen op zijn volgende uitspraak.

En die komt, want na het antwoord: 'Jezus van Nazaret.'

Zegt Jezus: 'Ik ben het!'

Ik ben het – en bij dat antwoord deinst iedereen achteruit en valt op de grond.

Ik ben het – *Ego eimi*: Eigenlijk zegt Jezus: IK BEN.

Dat is veel meer dan een bevestiging op de vraag wie de soldaten zoeken. Het is veel meer dan een simpel: 'Dat ben ik'

IK BEN – dat verwijst naar God zelf: dat verwijst naar JHWH, naar de Godsnaam: *Ik ben die ik ben* en *Ik zal er zijn*.

Ook hier vertelt Johannes een ander verhaal dan zijn collega Evangelieschrijvers.

Het is niet Judas die Jezus verraad met een kus, nee bij Johannes staat Jezus daar mijlenver boven.

Jezus is Gods zoon.

Jezus is God zelf. Ik ben het. Dat betekent zo veel meer dan de bevestiging van Jezus dat hij Jezus van Nazareth is. Nee Jezus is God zelf: IK BEN.

Deze rabbi, deze mens van vlees en bloed, deze leraar die naar voren treed uit het duister en bereid is zijn leven te geven te geven, deze mens staat zo dicht bij God, bij de Vader dat ze uit hetzelfde hout gesneden zijn. Wie God wil zien, die moet maar naar Jezus kijken: deze mens: Hij is het!

Dat is schrikken.

Daarom vallen ze op de grond. Allemaal als je de tekst moet geloven.

De heiligheid van Jezus dringt tot ze door.

Hij is het! Hier is God zelf in het geding. Dit is heilige grond.

Het is een duister gedeelte. Het is de nacht die leidt naar Goede Vrijdag. Jezus wordt verraden door een van zijn trouwste leerlingen. En toch verwijt hij Judas niets. Dan Petrus – bij hem wordt het zwart voor de ogen. Hij trekt zijn zwaard, terwijl de rest ter aarde stort. Als enige is Jezus onaangedaan.

En hoe zit het met ons?

Hoe zouden wij reageren?

Deze tuin is een plek van verraad en uitlevering. Jezus wordt verraden door een vriend, Eén van de twaalf. Net als in de tuin van Eden is er sprake van een ultieme breuk in een relatie.

Die breuk tussen Judas en Jezus weerspiegelt een breuk in de relatie met God die voor ons allemaal geldt. Sinds de tuin van ooit, sinds de tuin van het verraad.

En toch is de tuin hier ook de plek waar Jezus laat zien dat God de Vader en Hij één zijn. Dat er toekomst is. Dat Jezus fier overeind blijft. Hij is het.

Wat hier in het donker in de tuin gebeurt stelt vragen aan ons:

Lukt het ons trouw te blijven aan onze overtuigingen in een wereld die gebroken is? Waar goed en kwaad door elkaar loopt?

Of wordt het ook ons zwart voor de ogen en trekken we liever een zwaard?

Of geven we het op en lopen we over naar de vijand. Omdat het toch niets meer wordt met het koninkrijk.

Herkennen wij ergens in deze wereld in ons leven wat heilig is? Waar God in het spel is. Waar knielen wij voor?

In deze donkere tuin gaat Jezus ons voor.

Hij blijft in controle. Hij gaat zijn onverstoorbare weg. Hij houdt vertrouwen. Hij leunt op zijn vader. Dat vertrouwen. Zo'n geloof. Dat mag ook ons in de donkerste nacht vertrouwen geven.

God is er. Ik ben er.

Met Jezus de nacht in gaan dat vraagt het uiterste van ons.

Met hem mee bidden en niet in slaap vallen.

Trouw zijn aan zijn principes van liefde en barmhartigheid en niet bij het minste of geringste opgeven. Als dat lukt dat sta je er niet alleen voor. Dan mag je leunen op God. Hij is er. Op Hem kun je vertrouwen.

Amen

- Muzikaal intermezzo

ANTWOORD

- Lied "Alles wat over ons geschreven is" (Lied 556: 1, 2 en 3)
- Dankgebed, Voorbeden, stil gebed, Onze Vader
- Collecte

GAAN

- Slotlied 'Verheug u gij dochter van Sion' (Lied 550: 1 en 3)
- Zegen